

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศไทยได้สูงเป็นอันดับ 1 ตั้งแต่ พ.ศ. 2525 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นควรมีนโยบายในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว ที่จะมมีผลในการเพิ่มรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในการวางแผนนโยบายดังกล่าว ควรจะทราบถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพราะตัวค่าใช้จ่ายและระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว เป็นตัวที่ใช้ในการคำนวณหารายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ถ้าเราทราบปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว แล้ววางแผนนโยบายให้สอดคล้องกับปัจจัยเหล่านี้ ก็จะทำให้มีนโยบายนั้นมีผลในการเพิ่มรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ดังนั้น การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการใช้จ่าย และระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จากการสุ่มข้อมูลจากฐานข้อมูลของ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้นำไปวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว เพศ อายุของนักท่องเที่ยว สัญชาติ จุดประสงค์ที่มา อาชีพของนักท่องเที่ยวและต้นทุนต่อหน่วยในหมวดสำคัญ ๆ 5 หมวดคือ ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าที่พัก ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าเดินทางภายในประเทศ ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าอาหารและเครื่องดื่ม ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าบันเทิง และต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าซื้อของที่ระลึกและพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากที่สุดคือ ปัจจัยทางด้านจุดประสงค์ที่มาประเทศไทยของนักท่องเที่ยว ปัจจัยรองลงมาได้แก่ ปัจจัยทางด้านระดับรายได้ของนักท่องเที่ยว

และสัญชาติของนักท่องเที่ยว ตามลำดับ จากการวิเคราะห์ด้วยขบวนการถดถอยพบว่าปัจจัย ทั้ง 3 ตัวนี้ มีความสำคัญในการกำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวร้อยละ 70 และปัจจัย เหล่านี้มีผลต่อตัวแปรตาม คือ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในทางบวกทุกตัว หมายความว่า ถ้าปัจจัยทั้ง 3 ตัวคือ จุดประสงค์ที่มาที่มาประเทศไทยของนักท่องเที่ยว รายได้ และสัญชาติ เพิ่มขึ้น จะมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น ถ้ามีนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์ในการมาประเทศไทยเพื่อการประชุม/สัมมนาเพิ่มขึ้น จะมีผล ทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย เป็นต้น สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จากการศึกษพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการ กำหนดระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากที่สุด คือ ปัจจัยทางด้าน จุดประสงค์ที่มาประเทศไทยของนักท่องเที่ยว รองลงมาได้แก่ ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดสำคัญ ๆ 2 หมวด คือ ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าที่พัก และต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าซื้อของที่ระลึก ปัจจัย ทางด้านอาชีพของนักท่องเที่ยวและปัจจัยทางด้านสัญชาติของนักท่องเที่ยว ตามลำดับ จากการ วิเคราะห์ด้วยขบวนการถดถอยพหุจะเห็นได้ว่า ปัจจัยทั้ง 4 ตัวนี้ ยังมีความสำคัญในการกำหนด ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวถึงร้อยละ 58 และปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อตัวแปรตาม คือ ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในทางลบทุกตัว หมายความว่า ถ้ามี ปัจจัยทั้ง 4 ตัวนี้มากขึ้นจะทำให้ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวลดลง ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลา พำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในด้านลบในการศึกษานี้ได้แก่ จุดประสงค์ที่มาในครั้งนี้นอง นักท่องเที่ยว ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดสำคัญ ๆ 2 หมวดด้วยกัน คือ ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าที่พัก และต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าซื้อของ อาชีพของนักท่องเที่ยว และสัญชาติของนักท่องเที่ยว

จากผลการศึกษาข้างต้น ทำให้เราพอจะสรุปแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการ ท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งออกเป็นแนวทางหลัก ๆ 2 แนวทางคือ

1. แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเน้นที่การเพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของ นักท่องเที่ยว แนวทางในการส่งเสริมอาจเป็นดังนี้

1.1 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอาจออกมาในรูปของการใช้สื่อในการชักชวนให้ชาวต่างประเทศมาเที่ยวประเทศไทย โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายไปที่นักท่องเที่ยว 2 กลุ่มด้วยกัน คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงกว่า US\$ 10,000 ต่อปี เนื่องจากผลการศึกษาที่ได้พบว่า ถ้านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เพิ่มขึ้น จะมีผลให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวสูงขึ้นด้วย และถ้าเรานำผลที่ได้นี้ไปเทียบกับตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของนักท่องเที่ยวกับตัวแปรอื่น ๆ แล้ว เราก็จะได้กลุ่มเป้าหมายที่เราควรจะมีนโยบายส่งเสริมชัดเจนยิ่งขึ้นอีก และกลุ่มเป้าหมายที่ 2 คือ นักท่องเที่ยวจากอเมริกาเหนือ เพราะจากผลการศึกษาพบว่า ถ้านักท่องเที่ยวจากอเมริกาเหนือเดินทางเข้ามาเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น จะทำให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสูงขึ้นด้วย และผลตัวนี้เมื่อเรานำไปเทียบกับตารางที่ 4.9 เราจะพบว่านักท่องเที่ยวจากอเมริกาเหนือส่วนใหญ่จะมีรายได้สูงกว่า US\$ 10,000 ต่อปี เมื่อดูแล้วจะพบว่ากลุ่มเป้าหมายทั้ง 2 จะมีความสอดคล้องกัน คือ ล้วนแต่เป็นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงทั้งสิ้น

1.2 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยว อาจออกมาในรูปของการส่งเสริมให้เอกชนลงทุนในเรื่องเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ส่งเสริมให้เอกชนลงทุนสร้างที่ประชุม/สัมมนาในระดับนานาชาติ พร้อมกับใช้สื่อในการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้ามาจัดประชุม/สัมมนา และพักผ่อนพร้อมกันไปด้วยภายในระยะเวลาจำกัดมากขึ้น

2. แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเน้นที่การเพิ่มระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว แนวทางการส่งเสริมอาจเป็นดังนี้

2.1 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวไม่ควรมีผลทำให้ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าที่พักและต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าซื้อของที่ระลึกเปลี่ยนแปลงในทางที่สูงขึ้น เพราะจากผลการวิเคราะห์ที่ถกถอพบพบว่า ถ้าต้นทุนต่อหน่วยในหมวดทั้งสองนี้เพิ่มขึ้น จะทำให้ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวลดลง แล้วเมื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าที่พักกับระยะเวลาพำนักแล้ว ก็เปรียบเหมือนกับการบริโภคสินค้านั่นเอง คือ ถ้าราคาสินค้านั้นสูงขึ้น ความต้องการบริโภคสินค้านั้นย่อมลดลง ต้นทุนต่อหน่วยค่าที่พักก็เช่นกันเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง ราคาก็

ย่อมมีผลต่อความต้องการซื้อ ซึ่งในทันความต้องการซื้อออกมาในรูปของระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยว เพราะฉะนั้นจากผลการศึกษานี้ ถ้าไม่ต้องการให้ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวลดลงก็ไม่ควรให้ผลของแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยว ทำให้ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าที่พักและต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าซื้อของที่ระลึกเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้น

2.2 แนวทางในการส่งเสริมควรออกมาในรูปของการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวจากเอเชียและแปซิฟิกมีระยะเวลาพักนานขึ้น เพราะผลการวิเคราะห์ถดถอยพบว่า ถ้านักท่องเที่ยวจากเอเชียและแปซิฟิกมากขึ้นจะทำให้ระยะเวลาพักเฉลี่ยลดลง ซึ่งผลการวิเคราะห์นี้ทำให้แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวออกมาใน 2 รูปแบบ คือ มีแนวทางการส่งเสริมเน้นกลุ่มเป้าหมาย คือ นักท่องเที่ยวจากทวีปอื่นที่ไม่ใช่เอเชียและแปซิฟิก หรืออีกแนวทางหนึ่งคือ ศึกษาระยะเวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มาจากเอเชียและแปซิฟิกออกไปให้นานขึ้น อาจทำโดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวระยะยาว และใช้สื่อในการกระจายข้อมูลข่าวสารให้ถึงกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้น

2.3 แนวทางในการส่งเสริมอีกทางหนึ่ง จากผลการวิเคราะห์โดยใช้ถดถอยพบว่า ถ้านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชนกับนักท่องเที่ยวที่เป็นแม่บ้าน เดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้นจะทำให้ระยะเวลาพักเฉลี่ยลดลง เพราะฉะนั้นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอาจออกมาในรูปของการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีระยะเวลาพักเฉลี่ยนานขึ้น หรือหันไปส่งเสริมนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นให้เดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น ตัวอย่างเช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มนักศึกษา เป็นต้น เพราะจากตารางที่ 4.23 ซึ่งเป็นตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกับอาชีพของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวที่เป็นนักศึกษามีระยะเวลาพักเฉลี่ยค่อนข้างสูง

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากความสำเร็จของปัญหาข้างต้น เมื่อเราทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาผ่านนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว แล้วนำปัจจัยเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการวางแผนทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งก็ถือว่าเป็นสิ่งที่สอดคล้องการชำระเงินของไทย แต่นอกเหนือจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวแล้ว เราควรจะทำให้ความสำคัญกับปัญหาที่จะตามมาด้วย ซึ่งเมื่อเรามีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวแล้ว ก็ควรมีนโยบายเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดจากการท่องเที่ยว เพื่อว่าผลประโยชน์ที่ได้จากนักท่องเที่ยวจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาในระยะยาวแก่ประเทศไทยในอนาคต